

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.52.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 14884 Posłanki Marceliny Zawiszy w sprawie „wieloletnich naruszeń prawa przez m.st. Warszawę w zakresie realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością intelektualną i autyzmem (SUO-ZP), zaniechań nadzorczych wojewody mazowieckiego oraz braku skutecznej reakcji ministerstwa mimo udokumentowanej wiedzy o naruszeniach”, proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 158) minister, kierownik urzędu centralnego lub przewodniczący komitetu wchodzącego w skład Rady Ministrów kontroluje:

- podległe mu lub przez niego nadzorowane organy lub jednostki organizacyjne;
- jednostki podległe organom, o których mowa w pkt 1, lub przez nie nadzorowane;
- podmioty, które otrzymały środki budżetowe z części budżetu państwa, której jest dysponentem.

Z kolei na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428) nadzór nad działalnością wojewody na podstawie kryterium zgodności jego działania z powszechnie obowiązującym prawem, a także pod względem rzetelności i gospodarności sprawuje minister właściwy do spraw administracji publicznej.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie właściwy minister wykonuje swoje uprawnienia wobec wojewody w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie ma uprawnień do kontroli wojewodów w zakresie czynności nadzorczych określonych w art. 129 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, z późn. zm.). Przepisy ustawy o pomocy społecznej również takiej podstawy nie zawierają.

Dodatkowo wyjaśniam, że na podstawie art. 129 ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej, jeżeli w wyniku przeprowadzonych czynności, o których mowa w art. 126, ujawniono rażące zaniedbania lub zaniechania realizacji obowiązków ustawowych, wojewoda może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego, w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od dnia otrzymania wezwania. W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcy zastępczego w tym terminie wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność organu jednostki samorządu terytorialnego. Organem właściwym do oceny działania wojewody w przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcy zastępczego będzie sąd administracyjny.

Informuję, że zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu

zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminę.

W myśl art. 22 pkt 1, do zadań wojewody należy ustalanie sposobu wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych zgodnie z pkt 8 przez jednostki samorządu terytorialnego, nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami. Ponadto na podstawie art. 110 ust 2 ww. ustawy, gmina, realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę.

Kwestię dostępu osób posługujących się wskazanymi w interpelacji sposobami komunikacji (komunikacją alternatywną i wspomagającą (AAC), systemem Makaton, Polskim Językiem Migowym (PJM)) do usług społecznych uregulowano przepisami w spr. środowiskowych domów samopomocy, w rozporządzeniu z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy, poprzez dodanie zapisu mówiącego o treningu umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej.

Szkolenie

w tym zakresie przeprowadza się dla wszystkich pracowników (w przypadku osób realizujących treningi nie rzadziej niż raz na trzy lata).

Realizowane przez gminę organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie jest zadaniem własnym gminy, tylko zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej i w odróżnieniu od usług opiekuńczych nie ma charakteru obligatoryjnego.

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych, gdyż pomoc udzielana jest tu wyróżnionej grupie osób. Z tego względu, przyznając wsparcie w takiej formie, ośrodek pomocy społecznej musi posiadać udokumentowaną wiedzę, że dana osoba należy do wskazanej grupy, a także informacje o tym, że wsparcie, którego można jej udzielić w ramach innych systemów nie pozwala zaspokoić jej potrzeb.

Odnosnie do przyznawania tej formy wsparcia dzieciom należy zauważyć, że zgodnie z § 2 pkt 5 ww. rozporządzenia specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi polegają na zapewnieniu dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych tylko w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają one możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego .

Trzeba podkreślić, że rolą pomocy społecznej jest wyłącznie wsparcie osób i rodzin w sytuacjach, którym nie są w stanie sprostać wykorzystując swoje uprawnienia, własne zasoby i możliwości. Instytucja ta nie może zastępować innych systemów i podmiotów, które w ich ramach w pierwszej kolejności zobowiązane są do podjęcia działań na rzecz osób potrzebujących. Wsparcie z pomocy społecznej może zatem jedynie uzupełniać świadczenia gwarantowane przez inne systemy (ochrony zdrowia, edukacji).

Niezależnie od powyższego zaznaczam, że w przypadku niezadowolenia z decyzji o przyznaniu bądź odmowie świadczenia osobie wnioskującej przysługuje odwołanie do

samorządowego kolegium odwoławczego (SKO), zaś na decyzję SKO skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Organem właściwym w zakresie ochrony praw dziecka jest Rzecznik Praw Dziecka, do którego można zgłaszać informacje wskazujące na naruszanie praw lub dobra dziecka.

Nawiązując do przywołanego przez Panią Posłankę spotkania z rodzicem dziecka pozbawionego dostępu do specjalistycznych usług opiekuńczych, które odbyło się w siedzibie MRPiPS w sierpniu zeszłego roku, wyjaśniam, że 21 sierpnia 2025 r. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie przekazał odpowiedź na przesłane z ministerstwa pismo tej osoby, informując o podjętych w sprawie działaniach, wynikających ze sprawowania nadzoru i kontroli nad działalnością Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy.

Następnie 12 listopada 2025 r. w imieniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej skierowano do Prezydenta m.st. Warszawy pismo zwracające uwagę na brak realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla wskazanego dziecka, sygnalizujące potrzebę zbadania, czy brak dostępu do tego typu usług dotyczy też innych mieszkańców stolicy. Ze szczegółowej odpowiedzi udzielonej w tej sprawie 28 stycznia 2026 r. wynika, że w jej procedowanie zaangażowane są jednostki organizacyjne i wiceprezydenci m.st. Warszawy. Prezydent miasta stołecznego podkreśla przy tym, że wdrażanie nowych metod terapeutycznych w terapii dzieci z całościowymi zaburzeniami związanymi m.in. z autyzmem wymaga czasu niezbędnego do rzetelnego przeprowadzenia tego procesu i wyłonienia specjalistów, którzy zyskają uprawnienia do ich stosowania .

Kolejne spotkanie dotyczące omawianego przypadku odbyło się w siedzibie resortu w styczniu 2026 r. z moim udziałem, Pani Posłanki, Dyrekcji Departamentu Pomocy Społecznej w MRPiPS, Wicewojewody Mazowieckiego oraz przedstawicieli WRiPS MUW, OPS, CUS w Warszawie. W jego następstwie 3 lutego 2026 r. skierowano do WRiPS MUW w Warszawie pismo dotyczące realizowania kontroli w zakresie SUO na terenie m.st. Warszawy, w związku z napływającymi sygnałami od osób korzystających ze wsparcia.

Odnosnie do pytania 5 pragnę wskazać, że wykaz oraz warunki realizacji świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, w tym świadczeń dla dzieci i młodzieży, ujęto w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień. Rozporządzenie określa wykaz oraz warunki realizacji świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej realizowanych w warunkach stacjonarnych, dziennych, ambulatoryjnych leczenia środowiskowego (domowego) m.in. dzieci i młodzieży z autyzmem. Do świadczeń tych należą:

1. Porada kompleksowo-konsultacyjna dla osób z autyzmem dziecięcym obejmująca ocenę stanu zdrowia, diagnozę funkcjonalną oraz wskazówki terapeutyczne;
2. Program terapeutyczno-rehabilitacyjny dla osób z autyzmem dziecięcym, służący redukcji objawów psychopatologicznych, poprawie funkcjonowania emocjonalnego, społecznego i poznawczego, poprawie komunikacji werbalnej i niewerbalnej, budowaniu samodzielności i przygotowaniu do życia dorosłego. Zakres usług w programie obejmuje:
  - indywidualne terapie,
  - terapię i poradnictwo psychologiczne,
  - terapię zaburzeń mowy i komunikacji,
  - psychoedukację dla rodzin/rodziców.

Program jest realizowany przez: psychologów, pedagogów specjalnych, logopedów fizjoterapeutów, terapeutów zajęciowych.

Dodatkowo, w zakresie form wsparcia dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w ramach projektu „Opracowanie i realizacja specjalistycznych programów diagnozy i leczenia zaburzeń psychicznych” finansowanego z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 (FERS.04.15-IP.07- 0006/24) i realizowanego przez Instytut Psychiatrii i Neurologii, planowane jest opracowanie programu pn. Diagnostyka i leczenie zaburzeń ze spektrum autyzmu u dzieci i młodzieży. Informacje o projekcie dostępne są pod adresem: [Ponad 257 mln zł dla IPiN na rozwój specjalistycznych metod diagnostyki i leczenia zaburzeń psychicznych - Ministerstwo Zdrowia - Portal Gov.pl](#).

Kierownictwo Ministerstwa Edukacji Narodowej informuje, że prowadzi szereg kompleksowych działań i inicjatyw mających na celu wzmocnienie jakości wsparcia udzielanego w jednostkach systemu oświaty.

Obowiązujące przepisy prawa oświatowego tworzą system wsparcia dzieci i młodzieży, doświadczających trudności wynikających m.in. z zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej czy ze spektrum autyzmu. Opiera się on na współpracy wszystkich podmiotów zaangażowanych w proces edukacyjny, tak aby zapewnić dziecku i uczniowi warunki kształcenia adekwatne do jego indywidualnych potrzeb oraz możliwości psychofizycznych i rozwojowych. System ten obejmuje zarówno działania podejmowane w przedszkolu lub szkole, organizowane przez dyrektora i realizowane przez nauczycieli oraz specjalistów, jak i specjalistyczną diagnozę, wydawanie formalnych rozstrzygnięć oraz terapię prowadzoną w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Szkoła ma obowiązek zagwarantować wszystkim uczniom warunki do pełnego rozwoju, nauki i uczestnictwa w życiu szkolnym. System oświaty zapewnia m.in.:

- dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, umożliwia też korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej;
- możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, niedostosowaną społecznie i zagrożoną niedostosowaniem społecznym, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami,
- opiekę nad uczniami z niepełnosprawnością przy umożliwieniu im realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia oraz zapewnieniu form i programów nauczania i zajęć rewalidacyjnych.

Jednym z rozwiązań wspierających jednostki systemu oświaty w pokonywaniu trudności, wynikających m.in. z zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej oraz ze spektrum autyzmu jest organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ramy prawne tych działań wyznaczają przede wszystkim przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w szczególności art. 1 pkt 5, art. 2 pkt 6 oraz art. 47 ust. 1 pkt 5 oraz akty wykonawcze wydane na jej podstawie, w tym w szczególności rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

W rozporządzeniu określone są m. in. zadania dyrektora szkoły w zakresie organizacji pomocy, katalog form wsparcia, zasady współpracy z rodzicami oraz działania wynikające ze współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.

Przepisy nakładają na jednostki systemu oświaty obowiązek reagowania nie tylko na trudności edukacyjne uczniów, lecz także rozpoznawania i zaspokajania ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i psychofizycznych wynikających m.in. z niepełnosprawności, choroby przewlekłej, zaburzeń psychicznych, zaburzeń zachowania i emocji oraz całościowych zaburzeń rozwojowych (również ze spektrum autyzmu).

Obowiązujące regulacje prawne gwarantują każdemu dziecku lub uczniowi prawo do bezpłatnej i dobrowolnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej organizowanej przez przedszkole, szkołę i placówkę oświatową. Polega ona na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka/ucznia/wychowanka oraz rozpoznawaniu jego możliwości psychofizycznych i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu/szkole/placówce. Celem pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest w tym wypadku wspieranie potencjału rozwojowego oraz stwarzanie warunków do aktywnego, pełnego uczestnictwa w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz w środowisku społecznym.

Wsparciem można objąć zarówno dzieci i uczniów posiadających formalną dokumentację (w tym opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i orzeczenia wydane przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradniach specjalistycznych, inne opinie wydane przez publiczne i niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz zaświadczenia lekarskie) jak i uczniów, których indywidualne potrzeby zostały rozpoznane na poziomie przedszkola, szkoły lub placówki oświatowej. Dokumentacja zewnętrzna stanowi istotne źródło informacji i wsparcie w planowaniu działań pomocowych oraz formalną podstawę do dostosowania wymagań edukacyjnych, organizacji kształcenia oraz warunków przeprowadzania egzaminów zewnętrznych, ale nie zwalnia jednostek systemu oświaty z bieżącej odpowiedzialności za organizację i udzielanie pomocy, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa uczniów oraz stworzenie im właściwych warunków nauki.

Za organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w danej jednostce systemu oświaty odpowiada jej dyrektor, który ustala formy, okres i godzinowy wymiar wsparcia, uwzględniając potrzeby dziecka/ucznia oraz zalecenia zawarte w opinii lub orzeczeniu. Za realizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiadają natomiast nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i nauczyciele specjaliści (w szczególności psychologowie, pedagodzy, pedagodzy specjaliści, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni), współpracując w razie potrzeby z rodzicami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, organami prowadzącymi i instytucjami lokalnymi działającymi na rzecz wsparcia dzieci i młodzieży.

Pomoc udzielana jest przede wszystkim w toku bieżącej pracy z dzieckiem lub uczniem, poprzez odpowiednie dostosowanie metod i form nauczania, tempa pracy, sposobów oceniania oraz organizacji przestrzeni edukacyjnej. Dodatkowo może być realizowana w formach wskazanych w § 6 rozporządzenia w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, takich jak:

- zajęcia rozwijające uzdolnienia;
- zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się;
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze;
- zajęcia specjalistyczne, w tym korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym;
- porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

Dzieci i uczniów, które/których stan zdrowia poważnie utrudnia uczęszczanie do przedszkola albo szkoły, można objąć zindywidualizowaną ścieżką kształcenia. W odniesieniu do dzieci i uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej wynika z § 21 ww. rozporządzenia oraz z przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Uzupełniającym elementem systemu wsparcia są publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne funkcjonujące na podstawie art. 2 pkt 6 ustawy – Prawo oświatowe oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych. Poradnie prowadzą diagnozę, wydają opinie oraz orzeczenia stanowiące podstawę do objęcia dziecka lub ucznia odpowiednimi formami pomocy w przedszkolu, szkole albo placówce oświatowej i dostosowania procesu edukacyjnego do jego indywidualnych potrzeb i możliwości.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana w poradniach wykracza poza diagnozowanie i wydawanie opinii czy orzeczeń. Realizują one szereg zadań wspierających dzieci, młodzież, rodziny i nauczycieli. Działania te obejmują wsparcie konsultacyjne, terapeutyczne i interwencyjne dostosowane do potrzeb dzieci, młodzieży, ich rodzin i środowiska szkolnego.

Pomoc udzielana bezpośrednio dzieciom, młodzieży i rodzicom polega w szczególności na prowadzeniu terapii, udzielaniu wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pomaganiu w rozwiązywaniu trudności rozwojowych i edukacyjnych, a także wspieraniu rodziców w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych czy rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych ich dzieci. Realizowana jest w formie indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, terapii rodziny, grup wsparcia, mediacji, interwencji kryzysowej, warsztatów, porad i konsultacji, wykładów i prelekcji, a także działalności informacyjno-szkoleniowej.

Przedszkola i szkoły mają też obowiązek organizować kształcenie specjalne w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych, możliwości psychofizycznych i predyspozycji dziecka/ucznia z niepełnosprawnościami sprzężonymi, na podstawie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET), w którym może zostać wskazana organizacja wybranych zajęć edukacyjnych w szkole indywidualnie lub w grupie do 5 dzieci/uczniów.

Przedszkola i szkoły są zobowiązane do udzielania dzieciom i uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej adekwatnie do rozpoznanych potrzeb - np. jeżeli dotyczą one trudnych zachowań, odbywa się to w trakcie bieżącej pracy oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie np. zajęć specjalistycznych rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym.

W celu wspomagania dzieci/uczniów objętych kształceniem specjalnym ze względu np. na niepełnosprawność:

- w przedszkolach i szkołach integracyjnych oraz ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, zatrudnia się dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje

- z zakresu pedagogiki specjalnej (tzw. nauczyciele wspomagający) w celu współorganizowania przez nich kształcenia integracyjnego;
- w szkołach ogólnodostępnych zatrudnia się dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej lub specjalistów lub pomoc nauczyciela - obligatoryjnie dla uczniów z autyzmem, w tym zespołem Aspergera lub niepełnosprawnościami sprzężonymi, natomiast w przypadku innych niepełnosprawności za zgodą organu prowadzącego;
  - w przedszkolach i szkołach: specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność za zgodą organu prowadzącego możliwe jest dodatkowe zatrudnianie pomocy nauczyciela.

Dziecko i uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, posiadający orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych spełniają obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązek szkolny i obowiązek nauki poprzez udział w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, organizowanych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, wydanymi na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego. Zajęcia te organizuje się w formie zajęć indywidualnych lub zespołowych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 25 lat. Ich celem jest wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży z głębokim stopniem niepełnosprawności intelektualnej, stosownie do ich możliwości psychofizycznych oraz indywidualnych potrzeb rozwojowych.

Ważnym elementem wsparcia wskazanej grupy jest również dostosowanie materiałów edukacyjnych i pomocniczych dla uczniów niekomunikujących się werbalnie. MEN podało, że w latach 2017-2025 w Uniwersytecie Warszawskim, któremu minister właściwy do spraw oświaty i wychowania co roku zleca przygotowanie adaptacji podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów z niepełnosprawnościami, opracowano podręczniki, materiały edukacyjne oraz ćwiczeniowe i książki pomocnicze dostosowane do potrzeb uczniów mających trudności w uczeniu i/lub komunikowaniu się, także niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem i afazją.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Katarzyna Nowakowska
Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/